

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoP/1/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119215448
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8119215448.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. D. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenému Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Y., pochádzajúci z matky: S.. O. Š., nar. XX.XX.XXXX, P. R. Č.. XX, Y., zastúpená JUDr. Miroslavom Berešom, advokátom, so sídlom v Trebišove, Kukučínova 184/1 a z otca L. T., V.. XX.XX.XXXX, bytom F. - K. XX/X/XX, XXXX M., o zaplatenie úrokov z omeškania s príslušenstvom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 17.10.2022 č. k. 27P/247/2019 - 59 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie otcovi uložil povinnosť zaplatiť z titulu úrokov z omeškania na výživnom pre mal. D. T. za obdobie od februára 2017 do 9.9.2022 sumu 1.803.02 eur, ktorú je otec povinný zaplatiť k rukám matky v splátkach po 70,- eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do úplného vyrovnania dlhu pod stratou výhody splátok. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie poukázal na to, že predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu bolo vo vzťahu k maloletému zo strany povinného otca rozhodnuté o výživnom v jeho prospech v sume 200,- eur mesačne, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.11.2014 a povinnosť platiť otca takto určené výživné vznikla s účinnosťou od 1.9.2013 mesačne až doposiaľ. Ďalším rozhodnutím bolo určené, že výška zročného výživného je stanovená sumou 4.394,95 eur, keď súd uložil otcovi povinnosť zaplatiť takto dlžné výživné k rukám matky do 30 dní od jeho právoplatnosti a rozhodnutie súdu sa stalo právoplatným dňa 14.2.2018. Takýmto spôsobom vznikla ďalšia podlžnosť otca vo vzťahu k maloletému, a to úrok z omeškania zo zameškaného celého zročného výživného určeného touto sumou k 30.9.2019. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1, § 62 ods. 1, § 62 ods. 2, § 76 ods. 3 Zákona o rodine v spojení s § 121 ods. 3 a § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že pre určenie momentu, do ktorého má dlžník splniť svoj dlh, aby sa nedostal do omeškania je rozhodný čas, dokedy má dlžník splniť svoj dlh. Časť môže byť presne stanovený dohodou účastníkov zmluvného vzťahu, ustanovený právnym predpisom pre konkrétne záväzkové vzťahy, určený v rozhodnutí súdu alebo ustanovený všeobecne zákonom. Úroky z omeškania boli matkou požadované od februára 2017, kedy Okresný súd Bratislava IV v konaní sp. zn. 25P/208/2010 určil výšku zročného výživného. Ustálil, že otec bol v omeškaní s platením výživného určeného rozhodnutím súdu, preto matka má právo požadovať úrok z omeškania z nezaplatenej sumy podľa predpisov občianskeho práva a čo do uplatneného úroku z omeškania mal súd prvej inštancie za to, že návrh matky je dôvodný. Zároveň povolil otcovi splácať

matke priznanú sumu v splátkach po 70,- eur mesačne s poukázaním na príjem otca výšku bežného výživného pod následkom straty výhody splátok. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec, ktorý navrhol zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, aby návrh bol zamietnutý. V odvolaní otec poukázal na ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine a zdôraznil, že opakovane požadoval o zníženie právoplatne určeného výživného v sume 200,- eur v prospech maloletého dieťaťa. Má za to, že pri rozhodovaní o výživnom súdy ignorovali ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine, a to v súvislosti s objektívnym vyhodnotením schopností, možností a majetkových pomerov oboch strán, a to platí aj v prípade úroku z omeškania. Má za to, že matka maloletého nechala čiste účelove dlh na výživnom narásť do takých dimenzií tým, že odmietala ním navrhované splátky a o dlh na výživnom sa do roku 2018 nezaujímal. Matka nechala narásť dlžné výživné do vysokej sumy okolo 10.000,- eur, aj keď vedela, že otec je po infarkte srdca, má astmu, má problémy zohnať si s ohľadom na svoj vek zodpovedajúce zamestnanie. Taktiež mu matka v minulosti prisľúbila, že mu vyjde v ústrety po zaplatení dlhu na výživnom, avšak svoj sľub nedodržala a následne požadovala nielen dlžné výživné, ale aj úroky z dlžného výživného. Poukázal na to, že jeho príjem je 1.000,- eur (pomoc v núdzi), a to pre dve dospelé osoby tak, že matke muselo byť jasné, že takýto dlh nevie on uhradiť. Matka pritom mala zo strany rakúskych úradov vyplatené späťne od roku 2019 sumy, a to rozdiel do plných prídavkov pre maloleté dieťa, zvýšili sa jej prídavky každý mesiac, zvýšili sa prídavky na dieťa aj na území Slovenskej republiky, ako aj daňový bonus, a tieto okolnosti súd prvej inštancie nezohľadnil. Jeho návrh na zníženie výživného súdy zamietli a navyše ešte musí platiť aj splátky úrokov z omeškania z dlžného výživného. Súdy ho tak privádzajú na okraj životnej existencie bez ohľadu na jeho životnú situáciu, poukázal na to, že jeho príjem predstavuje 1.001,- eur mesačne a zdôraznil rozsah svojich výdavkov v celkovej výške 990,- mesačne, ktoré pozostávajú z úhrady nájmu, elektry, poisťného, televízie, exekúcie, platieb za telefón a podobne. Žiada preto odpustiť úroky z omeškania z poslednej omeškanej platby výživného 6.000,- eur z taktu uvádzaných dôvodov a zmrazenie splátok úroku do roku 2018 z dôvodu insolventnosti. Na základe týchto dôvodov navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Matka vo svojom vyjadrení vyjadrila nesúhlas s odvolaním otca, navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Poukázala na to, že keďže otec bol v oneskorení s plnením zročného i bežného výživného, v októbri 2019 podala žalobu o zaplatenie kapitalizovaného úroku z omeškania zo zročného výživného a bežného výživného. Zdôrazňuje, že detailný prehľad počtu dní omeškania, výšky omeškanej splátky a výpočtu úroku z omeškania u zročného výživného, ako aj u každej jednej omeškanej splátky bežného výživného, upresnila súdu prvej inštancie a predložila v tabuľkovej podobe. Celková dlžná suma u otca dosiahla sumu 10.394,95 eur, keď dlžnú sumu zročného výživného vo výške 4.394,95 eur otec uhradil v apríli 2022 dvoma splátkami a dlžnú sumu bežného výživného vo výške 6.000,- eur uhradil v priebehu roka 2022 štyrmi splátkami. Zdôrazňuje, že žiaden z týchto údajov otec, pokiaľ ide o výpočet úroku z omeškania, počet dní omeškania, výšku úroku, dátum a čiastku úhrady zročného výživného v konaní nespochybnil. Je presvedčená, že súd prvej inštancie podrobne vyhodnotil schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov maloletého dieťaťa. Nesúhlasí s tým, že by nechala dlh na výživnom účelovo narásť až do spomínanej sumy. Poukázala pritom na predchádzajúce konania, ktoré vo vzťahu k maloletému dieťaťu boli v minulosti vedené, a to konania o určenie výživného, o určenie dlžného výživného, o úprave styku otca s maloletým dieťaťom, či o návrhu otca na zníženie výživného. Zdôrazňuje, že vyživovaciu povinnosť si otec neplnil riadne ani v dobe, keď bol zdravý a ekonomický činný. Samotný úrok z omeškania umožňuje uplatniť Zákon o rodine, a túto možnosť danú zákonom využila jedine v záujme spoločného syna mal. D., ktorý je už aktuálne študentom strednej školy. Zdôraznila tiež tú skutočnosť, že akceptovala rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o splátkach, keďže pôvodne požadovala uhradiť celú sumu do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia a jednak navrhovala, ak už je potrebné, tak akceptovať splátky aspoň po 100,- eur mesačne. Odvolanie v tomto smere nepodala ani čo sa týka výroku o trovách konania a myslí si, že týmto vyšla otcovi v ústrety. Navrhla, aby jeho odvolanie bolo zamietnuté ako nedôvodné.

5. Podobne kolízny opatrovník navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Zdôraznil, že prioritou rodičov je vyživovacia povinnosť k maloletým deťom, poukázal na to, že otec v minulosti požadoval zníženie výživného, ktoré bolo vyhodnotenú ako nie v prospech maloletého dieťaťa a otec maloletého namiesto hľadania konštruktívneho riešenia ako splatiť dlh, ktorý mu pri výživnom vznikol, hľadá vinníkov v inštitúciách, resp. v opatrovníkovi maloletého dieťaťa. Aj kolízny opatrovník zdôraznil, že v prípade omeškania povinného s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, má

oprávnený právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatenej sumy podľa predpisov občianskeho práva.

6. Odvolací súd po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d), g) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie otca dôvodné nie je.

7. Vychádzajúc z obsahu spisu je zrejmé, že vo veci mal. D. posledná úprava výživného bola realizovaná Okresným súdom Bratislava IV č. k. 25P/208/2010 - 892 zo dňa 6.3.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/2013/2014 -924 zo dňa 28.10.2014, ktorým bolo určené výživné zo strany otca na mal. D. vo výške 100,- eur mesačne za obdobie od 1.10.2010 do 31.8.2013 a vo výške 200,- eur mesačne od 1.9.2013 do budúca. V čase poslednej úpravy súd určil výživné vo výške 100,- eur mesačne v čase od 1.10.2010 do 31.8.2013, v ktorom mal. D. navštevoval materskú škôlku. Od 1.9.2013 začal maloletý navštevovať základnú školu, preto súd určil výživné vo výške 200,- eur mesačne. V tom čase otec pracoval na úväzok 40 hodín týždenne a dosahoval príjem 1.386,27 eur mesačne.

8. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 28P/28/2019 - 199 zo dňa 12.4.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 30.9.2021 č. k. 24CoP/107/2021 - 275 bolo rozhodnuté o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného po zistení, že otec v konaní svoje tvrdenia o nemožnosti pracovať z dôvodu zlého zdravotného stavu nepodložil žiadnymi lekáorskými správami, z ktorých by takýto záver vyplýval. Súdu nebolo jasné, či znížená pracovná schopnosť otca je trvalého charakteru ani nebolo jasné, aký je jej rozsah. Preto súd ustálil, že je v možnostiach a schopnostiach otca dosahovať príjem vo výške ako ho dosahoval v čase predchádzajúcej súdnej úpravy, jeho návrh na zníženie výživného zamietol ako nedôvodný a rozsudok v tomto smere nadobudol právoplatnosť dňa 4.1.2022.

9. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom sp. zn. 25P/208/2010 zo dňa 15.2.2017 rozhodol tak, že výšku ročného výživného určil sumou 4.394,95 eur a otcovi uložil povinnosť zaplatiť ročné výživné k rukám matky maloletého dieťaťa do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 11CoP/210/2017 zo dňa 6.2.2018 potvrdil tento rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.2.2018.

10. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 76 ods. 1 - 4 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú ročné vždy na mesiac dopredu.,

Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

V prípade omeškania povinného s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, má oprávnený právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatenej sumy podľa predpisov občianskeho práva.

Plnenie výživného povinným sa započítava najprv na istinu a až po uhradení celej istiny sa započítava na úroky z omeškania.

14. Novela Zákona o rodine vykonaná zákonom č. 125/2013 Z. z. s účinnosťou od 15.6.2013, definitívne ukončila polemiky týkajúce sa podporného použitia ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k omeškaniu s plnením výživného. V súčasnosti teda zákon o rodine explicitne ustanovuje, že ak je povinný v omeškani s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, je povinný platiť tiež úroky z omeškania vypočítané podľa predpisov občianskeho práva, ak o to oprávnený požiada. Ide o zákonný

nárok oprávneného, ktorý si môže uplatniť na súde, úroky z omeškania patria oprávnenému zo zákona a povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania vzniká prvým dňom omeškania a trvá, kým trvá hlavný záväzok. Za prvý deň omeškania sa považuje vždy deň nasledujúci po márnom uplynutí lehoty určenej na riadne a včasné splnenie dlhu. Pri opakujúcich sa plneniach je to deň, ktorý nasleduje po dni určenom ako posledný deň splatnosti jednotlivého plnenia. Výška úrokov z omeškania sa odvodzuje od základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania (§ 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.).

15. Nárok na zaplatenie úrokov z omeškania teda vznikne v prípade, ak povinný neplní v zmysle rozhodnutia súdu svoju vyživovaciu povinnosť a predpokladom na uplatnenie nároku na úroky z omeškania na súde je už existujúce právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutie, ktoré určuje výživné na dieťa, ktoré povinný rodič včas a riadne neplnil.

16. V závislosti od vykonaného dokazovania je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie dospel k správne právnemu názoru v zmysle tom, že nárok na požadované úroky z omeškania je podľa citovanej právnej úpravy opodstatnený. Úroky z omeškania z predtým právoplatne priznaného a neuhradeného výživného zo strany otca boli matkou požadované od februára 2017, kedy Okresný súd Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 25P/208/2010 určil výšku ročného výživného. Správne skonštatoval, že v danej právne veci bol otec v omeškaní s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, preto matka má právo požadovať aj úroky z omeškania z nezaplatenej sumy podľa všeobecných predpisov občianskeho práva a otec v konaní relevantne nespochybnil rozsah takto uplatneného príslušenstva pohľadávky. S ohľadom na aktuálnu osobnú a sociálnu situáciu otca opodstatnene súd prvej inštancie povolil otcovi splácať takto vzniknutý dlh v splátkach v rozsahu po 70,- eur mesačne pod následkom straty výhody splátok.

17. Keďže správne rozhodnutiu o veci zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania účastníkov, odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil postupom podľa § 387 CSP.

18. Náhradu trov tohto štádia konania odvolací súd účastníkom nepriznal postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).